

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG⁵
ENGEDÉLMÉVEL.

Nro 10.

Költ Bétsben; Kissalfszony Havának (Augustusnak)
 4-dik napján 1797-dik Efstendőben.

Hadi és Békességes Környülállások.

A⁵ Dunántúl és innenvaló Districtusok-
 béli fel-kelt Nemes Magyarok' két Seregei
 már Szombathelynél özsze-gyülekeztek.
 Ott két különös táborba szállanak, sáto-
 rok alá. A' kiknek közzülök még sátorok
 nintsen, igyekeznek Aug. 15-dikéig szerez-
 ni. Mindenik tábor; két ütközeti lineájú
 formábann, vagy tsata-rendben (Treffen)

K

fekszik. Azon a' tájon is nagy szűkség volna az esőre, mivel a' patakokban kevés a' víz: még kevesebb lesz, ha anynyi sok ezer ló fogja inni azt mindennap.

Ő Felsége bizonyos akadályokra nézve nem mehetle Aug. 8-dikán *Szombathelyre*. El megy tsak ugyan oda Augustusnak 9-dik 's 15-dik napjai között.

Tegnapelőtt egynehány Dalmaták voltak audientzián Ő Felségénél: a' többek között egy Franciscánus Páter.

A' mely Frantzia Követ érkezett vala M. Gallóhoz, beszéltette, hogy útjában, a' Ts. és Kir. Felség' birtokaiban is, de mindenek felett Olasz - Országban, igen rekkenő nagy meleget kellett neki kiállani. Szenvednek — monda — a' nagy hévség miatt, mind a' Ts. Kir. Katonák, mind a' Franziák; kik igen nagy számmal fekszenek *Mántua* és *Leybach* között. Tegnapelőtt reggeli 4 órakor vízfza indult innét felelettel *Bonaparté*hez.

Márki Galló is a' napokban vízfza fog innét indulni Olasz - Ország' szélén fekvő *Udina* Várossába.

Bonaparte, szüntelen magánál tartja Velentzei Ex-Proveditore Battagliá-t 's véle tanátskozik Velentze' sorsáról.

A' Velentzei földön minden Klúbokat meg-tiltott *Bonaparte*.

Velentzéből Júl. 19-dikénn: — „Három színű zászlók lobognak most ezen Város' piattzain, ily értelmű felülírással: *Vagy Demokrázia, vagy Halál.* — Az ideigvaló Kormányfő (Municipálitás), *Poggi* nevű Polgárt Genuába küldött, hogy kérné meg az oda való Elöljárókat, a' magok Nemzetének, az egy, és megoszthatatlan Olasz Respublikával való egyesítésére. — Tegnap ezerkétszáz Velentzei Katonák érkeztek ide Dalmáziából, kik, a' Ts. K. Katonaság által lett el foglaltatása után ezen Tartományak, minthogy nem született Dalmaták, el kívánczoktunk onnét, mely kívánságjokat teljesítette is a' Ts. K. Komendáns, által kísértetvén őket Velentze' Városába. — A' Municipálitás, egy buzdító Írást intézett Hazánknak minden jó Leányaihoz, hogy a' selyem-mívnek nagyobb mértékben való virágoztatása végett, selyem-ruhát viseljenek. Ezen buzdításnak javaslója *Carminati* Orvos Doctor vólt, a' kit, más Nemzetek előtt is esmeretessé tettek tudós munkái.

Velentzei Friaulnak éppen a' szélenn fekvő *Palma-nuova* Várát, minekutánna meg-egyengettek, sok ágyúkkal munitzióval és eleséggel meg-raktak a' Fr. ák: tábori kementzéket is kezdettek ott készíttetni, a' melyekben 2 száz ezer személyre való prófontot egyszerre meg-lehessen sütni.

Az előbbeni formájából ki-vetkezett Velentzei Respublikának nem lehetvén többé Követje Bétsben *Grimani* Úr: magános életet kezdett élni. A' Velentzei Municipálitás, *Gradenigo* Úrnak írt, ki ennekelőtte Secretárius vólt a' Bétsi Követsége mellett Velentzének, hogy vállalná fel a' meg-változott igazgatású Velentzei Respublika' Követséget a' Ts. K. Udvarnál. Ezen Úr, a' reá bizattatott hivatal eránt jelentette is magát a' Ts. K. Ministériomnál; de azt a' választ vette, hogy Velentzei Követnek meg nem esmértetik a' Ts. K. Felség által.

Luccábann, nem lehetett 's nem is vólt leg-kisebb panasz is az Aristocratismus ellen: mert okos mérsékléssel, 's gondosan kéméllő gazdálkodással igazgattak ott az Előjárók; és minden rendű Lakosokhoz nyájas tetszeni kívánással alkalmaztatták magokat: hanem a' Revolúziót az ifjabb születésű Nemesek kívánták, hogy első szülött testvérjeikkel egyenlő jussok légyen az örökségen való osztóshoz. Eddig t. i. csak kéztől kaptak valamit, (mint p. o. tíz tallért) hónaponként: az egész jófzág pedig az Elsőszülöttek' kezében vólt.

Bologna (Bonónia) Városa, a' Revolúzió' kezdetétől fogva, 30 millió líver adósságot tsinált, melynek terhe alól, a'

papi jószágok' el foglalasa által igyekezik magát ki-szabadítani.

A' Római Udvar' Birtokaiban vagnak olyan hív Districtusok is, melyek a' pártütést fel-szóval kárhoztatják, és a' melyekben nem is bátorságos az Anconaiaknak mutatni magokat, azólta, miólta el szakadának pártos módon az Egyházi Birodalomtól. A' Római Udvarnak már Párisba el érkezett Követe, sürgetni fogja kétség kívül, az Anconai Districtusnak visszsa-térítését, mert a' Fr. Generálisok késztetése és pártfogása nélkül nem mérészlették volna azt a' vakmerő lépést tenni az Anconaiak, a' melyet tettek. Hat — hét ezer Skudit visszsa fizettetett a' Fr. Directórium, Pápa Ö Szentségének, mely summát igazságtalanúl tsikartak ki némely Fr. Kommisszariusok.

Helvétzia: A' Frauenfeldi közönséges Gyűlésnek el oszlása után tsak hamar meg-küldötték minden Kántonok Tigurumba a' magok értelmeket azon szándéka eránt Bonaparténak, mely szerént Ö, a' Helvétziai földön kívánta volna által szállítani Seregének egy részét Fr. Országba, 's mindnyájan meg-egyeztek abban, hogy nem jó volna ezen kívánságára reá állani a' Fr. Fővezérnek, minthogy ök eddig szoross neutrálitást tartottak, 's ugyan azért ország következései lehetnének ennek a'

példának. Magok ebbéli meg-határozásáról tudósították *Bonapartét* haladék nélkül: Tugurum (Zürich) pedig Párisba is küldött a' Directóriumhoz, mind maga, mind más Kánten Társai nevébenn, egy Mentő Írást, melyben egyfzersmind ígérte, hogy minden más alkalmatosságokkal készek lesznek Helvétzia' Elöljárói, a' Fr. Directórium' kívánságait telyesíteni.

(A' Helvétus Elöljárók el múlhatatlannúl szükségesnek látták ezen meg-határozást, a' magok Respublikájának meg-tartására, mert abbann is szintügy találtak mint találtak másutt Újjításon, kapók, kik a' Fr. ák' jelelenlétében bizván, el nem múlatták volna ki-mutatni fogok' fejerét, és egy oly zenebonát kezdhettek volna, mely a' sokféle színű Frantzia pártfogás alatt, síralmas következéseket vonhatott volna maga után: de ha éppen ez nem történt volna is, történhetek volna oly rendeletlenségek, a' melyekről panaszokodott egy Namuri Levél Júl. 17-dik-énn, következő értelmű soraibann: „A' Mózai és Számbéri Seregtől Fr. Ország' belsőbb részeibe visszfa-térő Katonaság, nem másképpen viselte magát a' mi mezőségünkön, mintha ellenséges földön lett volna. A' Tisztek vátig kívánták volna fenytékben tartai az alattok való népet, de nem tarthatták: mert nem kapta már

meg az a' rendes zsóldját egynehány Hónapoktól fogva.)

A' Bernai Kormányfzék meg-kérettetvén a' Fr. Directórium által, ki titotta a' Kánton' földjéről, azt a' Kiköltözött Fr. Írót, *Maliet du Pant*, ki azzal vádoltott, hogy a' Fr. Respublika' földjénn benn lévő Rojalistákkal sűrű levelezést folytattott.

Batávia (Néhai Frigyes Belgyiom): Ezen Respublika' Hajósserege, szándékozott ki-indúlni *Texel* alól Júl. 15-dikénn; de éppen azért alig ha egy nagy tengeri ütközet nem történt, mert *Duncan* Angl. Admirális ott járkált fel's alá, harmintzig való részszerént lineai, részszerént kisebb Katona-hajókkal.

A' *Texeli* Kikötőhelyébe Batáviának, nem a' Békesség' dolgában ment bé Júl. 9-dikénn, az a' parlamentáris Angl. hajó, melyről emlékeztünk; hanem tsupán azzal a' kérésével *Duncan* Admirálisnak, hogy Batávia' Elöljárói, magok barátságos közbevetése által vegyék reá a' Fr. Direktóriumot, egy el fogott Anglus Halásznak visszadattatására, minthogy a' Halászk, se' Anglus, se' Frantzia, se' Hollandus részről, nem vóltak ki-tétetve eddig a' Nemzetjeik között folyó ellenségeskedés' viszontagságainak.

Az Ámerikai Respublikának 3 újonnan ki-nevezett derék Követei, ha meg

nem békéltethetik ezen Szabad Közönséges Társasággal a' Fr. Respublikát: úgy, az Amerikai egyesült Státusok egész erőben hadat kezdenek, a' Frantziák, 's kétség kívül a' Spanyolok ellen is. Amazokat, *S. Domingo* Szigetében: ezeket pedig a' szárazon, Florida, Louisiána 's a' t. szélein támadják meg.

Párisbann a' Revolútzio' Innepének 14-dik Júliusi tzeremóniájakor tartott közönséges Beszédében így szólott a' Direktórium' Prézese, a' többek között: „Respublika' Baráti! ha akarjátok mentől elébb megérni, a' háboríthatatlann örömnök szempillantását: távoztassátok el magatoktól annak az átkozott Felekezetnek tisztátalan maradványait: tudniillik Robespierrenek vértzomjúhozó Tanítványait, kik oly szörnyű szemteleniségre vetemednek, hogy a' magok ügyét egyesítik a' tiétekkel.

A' Párisi Directoriális Újságnak 19-dik Júliusi Darabja, minekutánna sok panaszt halmozott volna egymásra a' Törvényhozó-gyűlés ellen: így kiált fel: Ki tsudálkozna rajta, ha ily környülállásokban, szerentsétlen jövendőkötől félünk?

Bonaparte Generális, egy buzdító Írást intézett a' Seregéhez, melyben felkívánta azt, hogy ha a' szükség úgy találná hozni magával: sasi szárnyakkal repüljenek Vitézei, a' Rojalisták ellen való védelmezésére a' Hazának, és az 1795-dik

esztendőbéli Konstitúciónak fenn-tartására. *Massena* Generális' Osztálya, mely Pádua Városában, 's annak környékénn fekszik, bizonyossá tette *Bonapartét*, hogy kész az említett esetre, minden szempillantásban ott teremni, a' hová parantsolja a' Fővezér.

Mind a' két Frantzia Ármádiáknak, melyek a' Rajna' meljékén fekszenek, Fő-Vezérjévé neveztetett *Moreau* Generális: minekutánna *Hoche* Generális, a' Számbéri és Mózái Sereg' Fő-Vezérjéből, Hadi dolgokra ügyelő Ministerré neveztetett.

Nagy-Britannia: — A' Békességről tartandó tanátskozásra Lille (Ryssel) Városába küldtetett Anglus Követ Lord *Malmesbury*, nem csak ott fogadtatott különös tisztelettel; hanem egész újjában is, melyet tett a' Calais-i Kikötőhelytől fogva Lille ig. — A' tengeri dolgokra ügyelő Londoni Kormányzék, kedves Tudósítasokat vett *Jervis* Admirálistól, hogy t. i. ezen Tengeri Vezér, ki már most a' Spanyolokon nyert diadalma' helyéről *St. Vincenci* Grófnak neveztetik, még mind untalan szorosan bé-kerítve tartotta a' Cádix-i Spanyol Kikötőhelyet huszonkét líneai hajókkal, melyek között 9 vagyon száz száz ágyús; 's kevés idő alatt, egynehány gazdag terhű hajókat szedett el a' Spanyoloktól, nevezetessen: egy Galliont,

melynek terhe, szintén 3 millió forintra betsültetik. A' Cádixi Kikötőhelyben, 3 hónapra való eleséggel vagyon fel-készülve, a' *Massareda* Sp. Admirális' Serege, mely 30 hajókból áll. A' Spanyol Király maga is megfordulván Cádixban, bíztaást nyújtott az oda való Kereskedőknek, hogy nem szenvedik meg tovább az Ánglus Hajóssereget Cádix előtt, már akár mennyibe kerüljön is ezen kártékony Seregnek onnét való el-hajtása. — E' most folyó hadban, 1793-dik esztendőnek 1-ső Februáriussától fogva, 1797-dik esztendőnek 1-ső Januáriussáig egy közönségessé tett fel-számlálás szerént, vesztettek az Ánglusok 3 ezer Kereskedő hajókat, melyek öfzszeséggel 30 millió font sterlingre betsültetnek: de sokat is nyertek: mert tsak mostanság, a' feljebb említett Spanyol Gallionon kívül, egy Spanyol Posta hajót is vettek el, mely, Corunna alól indult a' Havannai Kikötőhely felé. Továbbá, egy Sp. Rabló-hajót (Kápert), mely az Első Ministerről, Hg Alcudiáról, *Békesség-Fejedelmének* neveztetett, 's 14 ágyúkkal, és 135 emberrel vólt meg-akva; a' Frantziáktól pedig viszfza-kaptak egy Brasíliai Portugallus hajót, melynek terhe, közel egy millió forintra betsültetik. — Napnyúgoti-Indiából, kétfáz Kereskedő-hajó érkezett, 3 líneai hajók' védelme alatt szerentséssen az Ángliai Kikötőhelyekbe, 's annyi nádmezet és ká-

vét vitt, hogy mindjárt kezdett óltsóbbodni a' tzukor is, a' kávé is. — A' pártütésért meg-árestáltatott Hajóslegények' prótzezfzusa folyt vala még Júl. 11-dikénn is, az akkori Tudósítások szerént. Az előtt való nap Plymouthban, hárman lövettet-tek agyon, kik között vólt *Lec* nevezetű Főpártos is. Egyre, az a' szententzia hozattatott, hogy bizonyos idő-szakafzonként ötfzáz ütleket kapjon, és annakutánna Újj-Hollandiába vitetessék dolgozni. *Portsmouth*ban, 12 Pártosok ítéltettek halálra. — A' hadi hajókonn, egész tsendesség uralkodik már most ismét. — Irlandiában is szünik a' zenebona, melynek letsillapítására szükségesek vóltak a' kemény eszközök, valamint ha az emberi testnek valamely tagja gyógyíthatatlanná lett, jobb azt el vágni, hogy a' több ép részeket is meg ne veztegesse, *Vulnus immedicabile ense recidendum, ne pars sincera trahatur.*

A' Londoni officiális Tudósítások szerént, 5 száz ezer font sterlinget kért 's nyert *Pitt* Minister Júl. 6-dikánn a' Parlamentomtól a' végre, hogy ezen summából, ha a' szükség úgy fogja hozni magával, 200 ezret lehessen adni segítségül a' Portug. Udvarnak, 's illendő ajándékot a' H. *Conde* érdemes Seregének, melyre már ezentúl nem leszfz szükség: nem különben egy Napnyúgoti-Indiabeli Korpusnak is,

mely, hasonlóképpen el fog bocsátatni a' szolgálatból.

Az Írlandiai Vice-Király, Júl. 3-dikán meg-szüntette a' Parlamentom' Üléseinek folyamatját, 's Aug. 10-dikére halasztotta azoknak újra való el kezdődését. Akkor tartott Beszédjében, ily biztatásokat nyújtott a' többek között: Nints semmi kétségem eránta, hogy az az engedelmességnek és hívségnek Lelke, mely által ezenn Ország magát mindenkor megkülönböztette: rövid idő alatt visszfa fog térni. — A' Seregnek meg-vefztegethetetlen hívsége biztat engem, hogy már ezen túl semmi veszélytől nem lehet tartani."

Elegyes Tudósítások.

Míg él a' derék Ember, addig nem tudjuk meg-betsülni: 's holtta után sohajtozunk utánna. Szinte példabeszéddé vált már ez a' panasz Magyar nyelven is, mint vált vala hajdann a' Deák nyelvenn ez: *Virtutem incolumem odimus: sublatam ex oculis quaerimus:* de a' Dánusok meg-betsülték bezzeg Néhai Nagy Ministerjeket Gróf *Bernstorf*ot életében is, mert pénzt is verettek tiszteletére: Világi lételének meg-szünése után pedig, Királyi tiszteletnél éppen nem alább valót tettek néki Júl. 13-dikánn, el temettetése' tzeremóniájakor, melyre a' hivatalos Ministerek, 's fő és ki-választatott Tisztviselőkön kívül,

száz pár nagy tekintetű Uraságok jelentek meg önkéntvaló jó szánttokból, és Ezeknek társaságában örömetst gyalogoltak a' Korona-Örököse és Házsziai *Fridrik* Herzeg is, amaz, a' Meghólttnak két Fiai, *Bernstorff Frets*, és *Magnus* Grófok között, a' 2-dik pedig; *Nath* és *Stollberg* Grófok között. A' temérdek Kísérők, és Nézők, minden rend-különbség nélkül atyafiságosan öszsze vóltak elegyedve. Az a' vivő-eszköz, melyen szállíttatott a' hóltt test a' *Fridrik*' Templomáig; úgy készíttettt erre az alkalmatosságra különösen, hogy egyszerre negyvenkét Személyek foghatták azt; hogy így annál többen részeseülhessenek, egy oly Lélek' néhai; lakóhajlékának tisztességes emelésében, ki nem maga vólt bálványa magának, hanem az Egoismuson felül emelkedve, fő törvényévé választotta; boldogítani Hazáját; könnyíteni az Alattvalók' sorsát; a' Felsőbbek' jussaiknak meg-sértése nélkül; s előmozdítani a' köz-szorgalmatoskodásnak minden ágait; és nevezetessenn a' mezei gazdaságot, melyen fundáltatik a' valóságos gazdagsága egy Tartománynak.

Néhai 16-dik *Lajos*' öregebbik Testvérije, készül el hagyni, a' mint írják *Blankenburgot*. Egy részét az úti-készületeinek árrúba botsáttatta *Überlingenben*.

Pápa Ö Szentsége oly meg-lehetősen érzette magát Júl. 15-dikénn; hogy lás-

satskán némely Templomokba el is horzoztatta magát.

Mádrítban szörnyű tolvajságok esnek. A' Királyi Naturálienkabinetből el lopott kövek, arany 's ezüst darabok, és egyéb drágaságok, 8 millió reálnál többre betsültetnek. Egy Templomból el sikkasztották a' Gonosztévők a' B. Sz. Mária' képét is, mely egészízen finom aranyból vólt öntve, és sok gyémántokkal ékesítve. Egy része ezen utóbb említett kárnak ugyan megkerült: de a' mi meg nem került, fel megytsak ugyan fél millióra.

A' Csernovits mellett el fogattatott, és magát a' vizsgálás után H. *Oginskynek* vallott Személy, nem egyéb, Tsapongónál.

Bukovinából a' múlt Hónap' végin', számos Nemesek, azok között a' két Turkulok, fogva vitettek Lembergbe. El vittetek Gr. *Lanzkoronskinak* is, a' ki maga Varsóba ment, minden Tselédjei.

Magyar Ország.

Az *Árva* Vármegyei szép Formarúhájú és jól gyakorlott Insurgensek N. Serege, Júl. 29-dikén masírozott által Pozsonnyon, Körmend felé.

Bihar Vármegye fel-keltt Nemesséinek két első Osztályjai, Júl. 17-dik és 19-dik napjainn indúltak ki Nagy-Váradról, és Pestenn által, Veszprémhez szándékoztak. (*Ezen N. Seregről a' jövő pónán bővebben.*)

*Vasvár*ról Júl. 28-dikán: — „A' milyen szíves buzgósággal kívánt hajdan sok Görög Város, *Homérus'* Hazájának tartatni: úgy kíván most e' mi vidékünkön is minden Hely, kedves Nádor-Ispányunknak jelenlétével meg-örvendezettetni. Dicselkedik Mező-Városunk is azon óhajtott szerentséjével, mely szerént e' folyó Hónapnak 10-dikén, kébelében tisztelhetette Kir. Fő-Hertzeg Palatínusunkat, ki is Gróf *Szapáry* János; Gróf *Pálffy* Districtuális Generális; Gróf *Eszterházy* József, 's több más M. Kísérőivel szerentséssén ide érkezvén, Örökös Földes Urunk M. Gróf *Festetics* György Úrnál egy óráig mulatott: annakutánna lóra ülvénn, a' Város alatt már rendben állott N. *Nyitra* Vármegyei 1300 gyalogok' Seregének Katonai próba-tételeit szemlélte, 's ezeknek végződésével, ment által az említett Meltóságokkal együtt — a *Hirmondó* által már ki-hirdetett ebédre — Molnáriba.

Béts.

Már egynehány hetektől fogva oly rekkenő meleg uralkodik ezen a' vidéken, hogy sok kútak, még patakok is, egészzen ki-apadtak. Ma kezdett egy kevésbé esni.

Béts körül kevés idő alatt, 45 garasról 59 garasra hágott fel a' búza árra.

Az Uzsorások, érezhetőképpen fenyegettetnek az Udv. Újságban, hogy ha az emberiségből ki-vetkezni meg nem szűnnek: közönségessé fog tétetni embertelen tselekedetjek, a' neveik' kezdő és végző betűinek fel-jegyzése mellett: és ha ez nem fog elegendendő eszköz lenni az ő megzabolázásokra: úgy egész nevek is ki-íratattik. Már van is téve példa, a' Hoher Márkton lakó Orvos Doktor Nemes H**n Úrral, ki, egy Zsellérjének 5770 forintot adván költsön, 3 annyi erő drágaságokat kívánt zálogul magánál le-tétetni, 's minden száz for. tól 36 forintot kívánt, és még azonkívül a' kvártély árrát is fel-tsapta; 's később, a' drágaságoknak nálla való létét, minthogy nem volt róla Írás; eltagadta: Ugyan csak ki kellett azután valólan; és mind a' szörnyű érdek, mind a' kvártély-pénznek erőszakos tóldalékját vizsgálta kellett fizetni.

Burke Edmund, az Angliai Parlamentnek néhai nevezetes Tagja, 's *Fox* Úrnak is, maga vallástétele szerént tisztelt Oktatója; nem holt vala meg akkor; a' midőn hóltnak hirdettetett volt ki már egyszer: de a' közelebb múlt Júl. 8-dikán csak ugyan valósággal ki-múlt már e' Világból; 's utolsó szempillantásaiban is nagy jeleit adta buzgó Keresztységének és Hazafiságának. Négy darab negyedrésű Kézírásokat hagyott maga után.

TOLDALÉK

*A Magyar-Hírmondónak, Augustus' 4-dik
napján költt árkusához.*

Ad Celsissimum Principem Nicolaum Eszterházi etc. Insurgentis Nobilitatis Trans Danubianae Generalem. Dum Insurgentem Nobilitatem iterum ac saepius lustraret.

Ergo iterum! — Esztoradum de Principe Stemmata Nate,
Hic ades! et Lustras Castra, Virosque Tuos!
Trans Istrum Insurgens Tibi paret Nobilis omnis,
Tuque omnes rapido jam pede adesse cupis.
Non Te deterrent aestus! non Noctis et Umbrae!
Nunc abis, et rursum pulverulentus ades!
Vix curru excedis, Sonipes jam tergora praebet.
Atque aciem fingis voce, oculisque Tuis.
Extimulas lentos, celeres et ad arma paratos
Jurare, inque hostes arma movere doces!
Nobilitas, Patriae, Regisque intenta Saluti,
Jam praesto est, Hostem non tamen illa videt.
Dic, ubi sunt hostes? nosti, Bonaparte recessit,
Quin magnus Pacis rumor ubique strepit.
Talia qui jactas, Pacem per Bella parari
Scito! parare igitur nos quoque Bella decet,
Non rumoris opus Pax est! Sed Viribus illa
Conficitur! Vires Arma, Virique debunt!
Sera nimis Pietas, Regem, Regnumque juvare
Velle, ubi jam Flagrat Proximaſ Ucalegon:
Arsit is in Styria! cūjus vel mentio cunctos
Terret adhuc, cautos nos simul esq̄ jubet,
Quare Age Nobilium trans- Istrum Duxque, Caputque,
Et qua caepisti currere, curre via!

L

Curre! urge! stimula! sub Signaque Coge Cohortes!
Sic Rex! Sicque jubet Lex, Patriaeque Salus!
Tu vero, Generosa cohors, Mavortia Pubes!
Principis Esztoradum Martia Jussa cape!
Ducet is Heroo proisus vos Sangvine! Ducet
Sanguinis et Vitae Prodigus ipse suae!
Ducet is! inque Hostem, pacem si forte recuset,
Irruet, impavido currere doctus equo!
Cernite Battyánios! Amadeos! Fefetics! etc. et quos
Esztoradi Similis Martius ignis alit!
His quoque Magnanime fixum est, aut Vincere Campo.
Aut Vitam Regi Sacrificare suo!
Ite sub his Ducibus, quo vos Rex ire jubebit!
Dulceque sit vobis vivere Dulce mori!
Hic quicumque Cadet, Fama Surgente resurget!
Et licet invita morte, Superstes erit.
Audior! Insurgens Vitam cum morte pacisci
Turba cupit! clamor tollitur! arma fremunt!
Qua Styriae celsas nix horrida contegit Alpes
Praebeat Vestro Ferrea Castra Duci!
Caetera Turba, alias Regni cum Limite partes
Defendet, Ducibus quaeque animata suis!
Ut si forte novos tentet Bonapartius ausus,
Sentiat Hungaricae Fulmina saeva manus!
Audior! haud Tantam vel maximam Grando ruinam
Ferre potest, quantam Gens animata feret!
Pulverae surgent ab equis circum undique nubes.
Et late Terrorem Hostibus incutient!
Fulminis instar erunt enses gladiique minaces!
Fulmineos ictus Brachia vestra dabunt.
Non ita grando quatit Sata laeta, Boumque labores,
Ut quatiant Vestrae Gallica colla manus!
Hoc sibi de Vobis, et Rex, et Patria Spondent!
Et Regem, et Patriam sic Coluisse decet!

Joannes Nagy.

Parochus Szanyiensis.

Illustrissimo Domino Comiti Antonio Ama-
de de Várkony, S. C. R. et A. M.
Camerario, Inclytæ Tabulae Regiae

Baroni, Insurgentis Nobilitatis Incltyti
Comitatus Veszprimiensis Colonello.

Propempticon.

Ergo abis? atque Tuos, et Dulcia Tecta relinquens
Dux Insurgentis Nobilitatis abis?
Non Te Diva Themis retinet, non Filius arcet!
Martia Signa vocant! Martis ad arma volas!
Qua Licet, Illustrem versu Comitabor Amicum,
Votaque Militiae conglomerata feram!
I Faustis avibus! Martemque Secutus, in Hostem
Irrue, dum redeat Pax, et Honora quies.
Sunt Tibi! sunt Animi! turgēt Tibi Sanguine Vena
Nobilis! invitat Rex, Patriaeque Salus!
Veszprimium, Tanto Lauros sibi sub Duce spondet!
Nobilitasque ejus Te cupit esse Ducem!
Pro Rex Dux Tuus est! Generalis munere, Princeps
Fungitur Elztoradum! Tu Colonellus eris!
Eja age! Magnanimos Amade molire Triumphos!
Horumque auspiciis, rem gere Belliducis!
Sub Tua Signa voca, Lituisque, Tubisque Cohortem!
Impavidoque illam Vincere Corde doce!
Instrue! - jam promptis enses agitare Lacertis,
Jam reparare aciem, jam dare Calcar equis!
Jam, si Dextra juvet, dextra se parte locare,
Jam Centro auxilium ferre, referre pedem.
Vaticinor! (scis plena Deo sunt pectora Vatum)
Te Duce, Veszprimium Gloria magna manet!
Te Duce, Nobilitas, multis cumulata Trophaeis,
Et Tua, Victrici Tempora fronde teget!
O tegat! Interea caelis Tua Musa litabit!
Incolumisque ut sis, Vistima multa cadet!

J. N.

*A Veszprém Vármegyei Insurgensek' N.
Lovas Seregéhez Jún. 6-dikán tartott
Beszédje T. Kún László Vice-Ispány
Úrnak:*

*Vitézlő Nemes Sereg,
Kedves Hazámfiak!*

Az Esküvés, melyel magatokat a°

Hazánk és leg jobb Királyunk' védelmére el zálogoltátok, kettős kötelességet vonson maga után, hogy tudniillik a' Hadi törvényt, és rend-szabást pontra telyesítsétek, és a' törvényes tzelnek el érésére Nemzetünk, 's eredetünk ditsöittésével kitelhetöképpen erőlködjetek. A' Hadi-törvény sanyarú büntetés alatt rendeli, hogy a' rend szerént való függést szentül megtartsátok, engedelmesek, józanok, serények, legyetek, és a' ki-adott parantsolatoknak éjjel nappal minden vonakodás nélkül fejet hajtsátok. Vagynak Fő-Tiszteitek, kik mind fényes származásokra, mind ritka érdemeikre nézve díszesítik ezen Nemes Sereget, a' többi Tiszt Urak is mind egyig különössen méltók, 's ugyan azért szoros kötelességtek, hogy őket betsben, tekéntetben tartsátok, és minden engedelmességgel hozzájok viseltessetek. A' Nemes eredet meg-kivánnya, hogy a' szabad életet, a' díztelen vágyásokat, a' déltzeg indulatokat zabolában tartsátok. — A' Nemes tzim, ha tsak illendő Nemes erköltsökkal nem támogattatik, minden betsét el veszti, a' ki pedig azt alá-való vétekekkel meg-szennyezi, nem tarthat számot a' Nemesi Arany szabadságnak Jussaira.

Forgassátok azért Édes Fiaim szüntelen elmétekben, hogy mindnyájan Nemesek, Magyarok, és hittel kötelesek vagytok, és hogy e' mai napon szoros hadi

lábira állottatok: szenteljétek magatokat a sérthetetlen hívségnek, józan erköltsnek, és a' ditsőség Ösvényének. Kövessétek nyomdokit nagy emlékezetű Vitéz Öseiteknek, a' kik Hazánkat, arany szabadságinkat, vérrel szerzették, és ez ideig vérrel gyámolították, a' kik 1741-dik Esztendőben a' Bavarust meg törték, a' Frantiát Honnyok' kebeléig vízfza üzték, és a' hanyatló Monáchiát meg-tártották. Törekedjete Ti is az Ellenségnek vízfza nyomására, a' vérontásnak meg-fojtására, és a' hasznos békességnek eszközlésére, melynél nagyobb áldás e' földön nem lehet. Térjete vízfza ditsőséggel, Borostyán koszorúkkal, a' hűségtekre bízott Zászlónkkal együtt, és valamint személyes felkelésekkel az eredeti törvényt be-töltöttétek, úgy annak gyümölsét kéző Maradványaitokra terjefszétek.

Kegyelmes Hertzeg! ime a' T. Nemes Rendek, és Nagy Méltóságú Fő-Ispány Urunk' nevében által adom Hertzegségednek bölts Hadi kormányja és vezérlése alá, ezen N. Sereget, mint régi Öseiteknek betses maradványát, mely annyiból is tekintetet érdemel, mivel egygyül egyig Nemes vérből származott, és önként áldozta-fel vérét, életét, Kegyes Atyánk Királyunk, és Hazánk védelmére. Méltóztaték Hertzegséged őket Atyai kegyelmében el-fogadni, véle született kegyességgel

ápolgatni, oktatni, foganatos nevelésével a' ditsőség úttján vezérelni, és őket olyan alkalmatosságokra helyheztetni, melyekben Hazájokhoz buzgó igaz szereteteket tselkedettel is bizonyíthassák, kiket is magunkal együtt Hertzegségednek kegyelmességébe ajánlok.

* * * * *

Wéber Simon Péter Pozsonyi Typografus, a' most közelebb esendő Sz. János Fő-vételi Pesti Vásárkor, a' maga új szállásán, mely az új Fő-piatzon, Zsemlye - sütő Rupp házában lévő bóltjában vagyon, fogja árúlni im ezen új Könyveket, több más Könyvekkel együtt:

Gróf Gvadányi József, a' Világnak közönséges Históriája. Negyedik Kötet egy képpel, nagyobb 8-ad részben 1 forint. A' három első Kötetek 3 Rforint.

Joann Bapt. Grossingeri, *Universa Historia Physica Regni Hungariae, secundum tria regna naturae digesta, Tomus V. continens Dendrologiam, sive Historiam arborum, et fruticum Hungariae. 8. majori.* a for. 15 xr.

Azok a' (p. t.) Urak, kik erre a' munkára praenumeráltak, méltóztassanak a' magok Exemplárjait el vitetni, elő-mutatván a' Quietántziát, hogy ezen Tómusnak ki-adása arra fel-jegyeztethessék A' kik pediglen még nem praenumeráltak, és

kívánságok volna ezt a' betses Munkát meg-szerezni, kilentz Rforintok' le-tevése után, még a' Praenumeránsok' számba bé-állhatnak, és a' már ki-jött öt Tómusokat mindjárt kézekhez vehetik, a' többieket pedig annak idejében. Hátra vagynak még négy Tómusok, és az egész munka 9 Tomusokat tesz, úgy hogy egy egy Tomus egy forintra megy.

Fő-Strázsamester Csízi Istvánnak Nemes Mólnár Borbálával az erkölts-pallérozását, és a' szív' meg-jobbítását tárgyazó verses levelezései. 8. 20 xr.

XII-dik Károly Svétzia-Ország' Királylyának Élete, és álmétkodást felül-múló vitézségének és több tsudálkozást okozó nagy dolgainak le-írása, melyeket írt Gróf Gvadányi József. 8. majori. 1 forint.

Gróf Gvadányi' több Munkáiból is találatnak még Exemplárok.

Gáti István' Termézfzet Históriája. 8. 30 xr.

Psychologia, Campéből. 8. 18 xr. Ez a' Könyv tanítja a' lélekről való tudományt igen világosan és értelmessen.

A' lovak orvoslásáról, írta Báró Szind egy Hadi Lovassereg Ezredesse, és a' Kolóniai Választó Hertzegnek Fő Lovász-Mestere, egy metzett képpel. Magyarra fordította Német Mihály, Sövényházi Plébános. 8. 36 xr.

Lovaknak és Szarvas-marháknak, mind gyógyítására, mind pedig a betegségtől előre való meg-mentésére igen alkalmas, és már 1787-dik. esztendőtol fogva, mind a' Katonaságnál, mind sok N. Vármegyékben is tapasztaltt foganatú finom mine-rális port árúlnak, a' F. Királyi Helytartó Tanáts' engedelmével:

Pósonban, Wiedenhofer József, zur schönen Ungarin; Sopronban, Materialista Gerrometta Péter; Győrben, Materialista Guggenberger és Hoffer; Rosnyón, Gömör Vármegyében, Patikárius Schmidt Dávid; Selmetsen Widenhofen; Kassán, Kereskedő Lorberer József Gottfried — Úrak; 's adnak egy fontot, a' por haszná-vétele' módjának le-írásával együtt 1 for. 12 xron. Budán, meg lehet ezenn port font számra szerezni, a' Várban, Hozlinger nevezetű, és 219 számmal jegyes háza-ban, a' Házi-gazdánál. Ha pedig el árú-lás végett akarna valaki által-venni egy rakást ezen porból: végezhet az eránt Le-vele által is, magával a' Por' találójával 's Készítőjével, Ts. Kir. Lovas Kapitány Wopperer Úrral, ki, a' Budai Várban lakik.